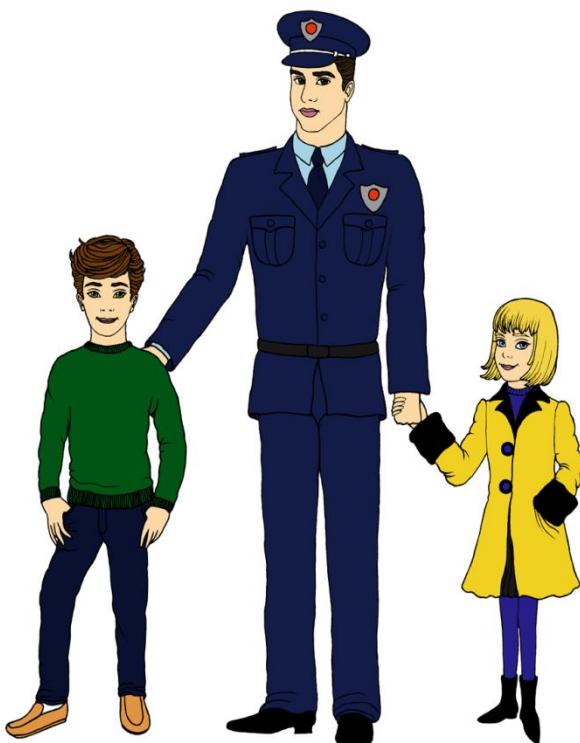

Водич за безбедно детињство

Садржај:

1. Увод.....	1
2. Информације о твојој школи	2
3. Важни телефонски бројеви.....	3
4. Распоред часова.....	4
5. Упознајмо полицију.....	5
6. Предлози за твоју безбедност.....	10
7. Последице коришћења алкохола и дроге.....	15
8. Безбедност у саобраћају.....	18
9. Кутак за твоје родитеље или особе које се старају о теби.....	22
10. Место за твоје белешке.....	28

Поштовани ученици и ученице,

Безбедност деце је циљ програма "Безбедно детињство – развој безбедносне културе младих", који је покренут како би ваши школски дани били што безбрежнији и како бисте могли несметано да учите, посветите се својим школским активностима и да се дружите, у сигурном окружењу.

Желимо да у својим школама и школским двориштима будете задовољни и да ваша сигурност и безбедност буду на првом месту.

Почетак школске године за све ученике представља изазов у образовању, у оквиру кога се појављују другачије обавезе и многе одговорности. Овај период са собом носи и одређене ризике и опасности.

Важно нам је да се у свим ситуацијама у којима мислите да вам је безбедност угрожена, обратите родитељима, особама које се старају о вама, запосленима у школи, као и полицајцима који су дужни да вам пруже заштиту. Наравно, и ви сами можете себе да заштитите својим понашањем и поштовањем основних правила у школи, саобраћају и друштву и допринесете својој безбедности.

Драги ученици и ученице, у сарадњи са вама, вашим родитељима, особама које се старају о вама и наставницима, остварићемо планиране активности пројекта "Безбедно детињство – развој безбедносне културе младих".

Желимо вам веселе и успешне школске године!

Министарство унутрашњих послова и
Министарство просвете, науке и технолошког развоја

* Анимације за водич делом су преузете са интернета, а један део је приредио Милан Ковачевић (www.behance.net/mkovacevic).

Назив моје школе: _____

Мој разред: _____

Моје одељење: _____

У овом водичу налазе се корисне информације које ти могу помоћи да се осећаш и будеш безбедан/безбедна. Понахи ћеш важне телефонске бројеве, распоред часова, странице на којима можеш да пишеш и црташ, видиш када ти почиње распуст ...

Важни телефонски бројеви!

РАСПОРЕД ЧАСОВА

Понедељак

Уторак

Среда

Четвртак

Петак

Субота

1

2

3

4

5

6

7

WWW.MUP.RS

РАСПОРЕД ЧАСОВА

Понедељак

Уторак

Среда

Четвртак

Петак

Субота

1

2

3

4

5

6

7

WWW.MUP.RS

РАСУПСТ:

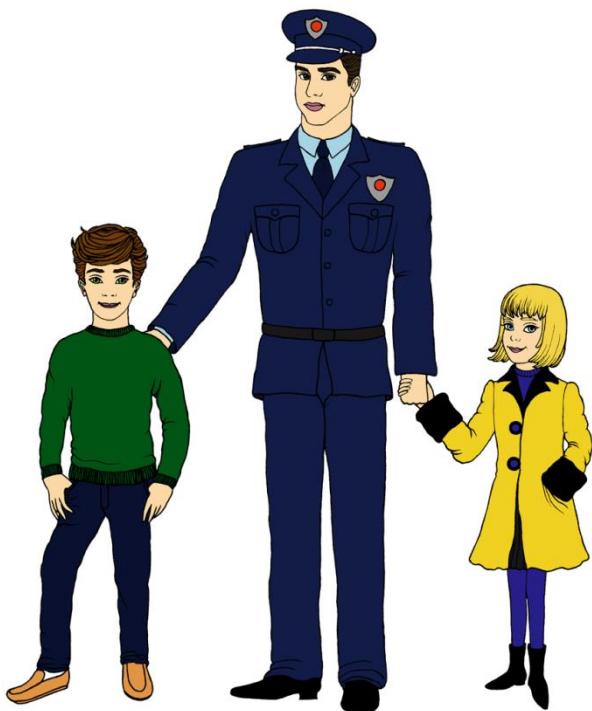
Зимски: од 31. децембра до 08. јануара и од 01. до 12. фебруара/ у АП Војводини од 24. децембра до 14. јануара

Пролећни: од 28. априла до 03. маја

Летњи: од 16. јуна до 31. августа

Које послове обавља полиција?

Деци, упознајмо полицију!

Ко су полицајци?

Полицајци су запослени у полицијској станици. Своје задатке обављају у униформи (униформисани полицајци) или у обичном оделу (криминалистички полицајци).

Које задатке обавља полиција?

За полицију се укратко може рећи да пружа заштиту свим људима што подразумева и бругу о безбедности деце.

Понекад се догоди да неко другом украде бициклу, телефон или новац. Тада ће полиција трагати за особом које је то украдла.

Када неко разбије прозоре на школи или црта графите, тада наноси велику штету. У таквим случајевима полиција ће трагати за особом која ће морати да надокнади штету.

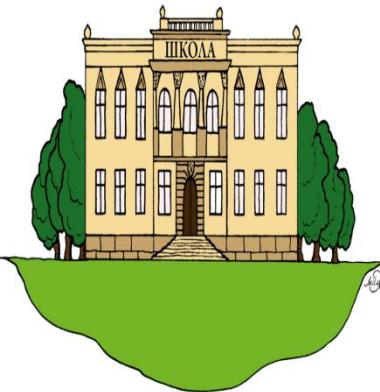
Уколико се неко насиљно понаша, виче и вређа другога или гура и туче, полиција ће такву особу спречити да то више не ради.

У случају да неко крши саобраћајне прописе, прелази улицу ван пешачког прелаза или на црвено светло, вози брзо, не везује сигурносни појас у колима, полиција ће га казнити.

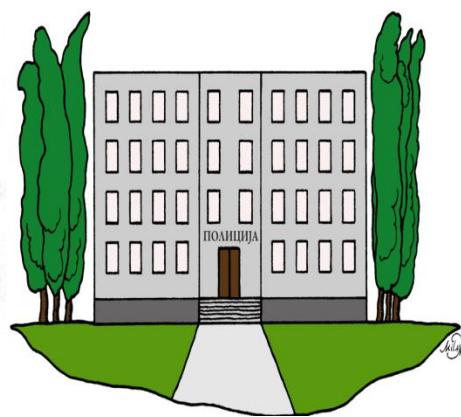
Полицајци своје послове обављају пешице или користећи аутомобиле, мотоцикле, бицикли, коње, хеликоптере и моторне чамце.

Полицајцима често у раду помажу и полицијски пси.

КАКО МОЖЕШ СТИЋИ ДО ПОЛИЦАЈЦА?

ШКОЛА

ПОЛИЦИЈА

192

Полицајци свакодневно брину о безбедности свих људи који живе у твом месту, патролирају и раде у полицијској станици.

Питај одрасле да ти покажу где је «твоја» полицијска станица и, ако желиш, упознај се са полицајцем из твоје школе.

Обоји слику и испод
ње напиши име
полицијца који је у
близини твоје школе
или куће

Овде је простор за твој цртеж, причу или песму на тему
«Деца и полиција»

Предлози за твоју безбедност!

Milay

БЕЗБЕДАН/НА У КУЋИ

- **Пре него што уђеш у стан или кућу, унапред припреми кључ ако је потребно да откључаш улазна врата.**
- **Увек закључај врата иза себе и не отварај непознатој особи -на тај начин осигураваш своју безбедност,**
- A simple line drawing of a child standing in front of an open door, holding a key and turning it in the lock. To the left of the door, there is a small icon of a mailbox.
- **Никада и ником непознатом не реци да си сам/сама код куће, питај родитеље коме од комшија смеш да кажеш да си сам/сама или да се обратиш за помоћ,**
- **Ако си сам/сама код куће увек држи укључен радио или телевизор,**
- **Одмах телефонирај родитељима или особи која се стара о теби, полицији или неком ко може брзо да дође до тебе, ако те непозната особа наговара да отвориш врата, покушава насиљно да уђе у стан/кућу или се представља као поштар, мајстор, продавац, комшија, татин или мамин пријатељ,**
- **Никада не излази из стана у ходник зграде или у двориште куће ако чујеш буку, свађу или ако неко дозива у помоћ, а у стану/кући нема никога од родитеља, особе која се стара о теби или неког теби познатог ко може брзо да дође до тебе,**
- **Без надзора одраслих не користи шпорет, плин, грејна тела. Никад се не играј отвореним пламеном!**

БЕЗБЕДАН/НА НА ПУТУ КУЋА

ШКОЛА

- На путу од школе до куће користи тротоар или другу безбедну и осветљену стазу,
- Избегавај контакт са непознатим људима и буди у друштву својих другова и другарица,
- Ако приметиш да те нека непозната особа прати до куће, не улази у стан/кућу (уколико је празан/а) и не одлази у подруме, напуштене зграде, жбуње или на мрачна места. У таквим случајевима иди код комшије, друга, рођака или на безбедно место одакле можеш обавестити родитеље или особу која се стара о теби или полицију шта се догодило,
- Клони се гужве! Уколико видиш тучу, саобраћајну незгоду, насиље над неким твојим вршњаком или случајним пролазником, наиђеш на окупљање већег броја људи - склони се што даље и потражи помоћ родитеља или особе која се стара о теби, познатих људи или полиције,
- Ако ти се било шта непријатно деси у школи, на путу до школе или на било ком другом месту, обавезно испричай родитељима или особи која се стара о теби,
- Немој носити са собом “опасне” предмете, јер на тај начин можеш доћи у ситуацију да угрозиш себе и друге!

КАКО ДА БЕЗБЕДНО КОРИСТИШ ТЕЛЕФОН

- Ако ти родитељи или неко ко се стара о теби, није код куће, а неко кога ти не знаш зове телефоном, никад не откривај да си сам/сама код куће, такође никад му немој дати твоју адресу или било какве друге податке о себи или родитељима,
- Ако неко зове и почне да говори ружне ствари, не препири се са том особом, не слушај је већ одмах прекини везу,
- Увек реци родитељима или особи која се стара о теби када неко зове или је звао телефоном,
- Препусти родитељима или особи која се стара о теби, да путем телефона разговарају са особама чији глас не препознајеш а представљају се као продавци, мајстори, комије... Немој таквим особама давати било какве информације о себи и својој породици,
- Ако се неко телефоном представи као татин или мамин колега или пријатељ и распитује се о твојим родитељима или особи која се стара о теби, а ти не препознајеш ко је то, реци да их зове на мобилни телефон, али немој дати њихове бројеве телефона и културно прекини разговор. Ако је заиста тај за кога се представља, он већ има њихове бројеве телефона,
- Ако те неко стварно уплаши током телефонског разговора, а родитељи или неко ко се стара о теби није ту, одмах им телефонирај и обавести их шта се догодило,
- Уколико имаш свој мобилни телефон никад га немој користити да би спао/ла узнемирајуће поруке или позиве другима, ако се такве ствари почну и теби дешавати, обавезно пријави родитељима или особи која се стара о теби.

КАКО ДА БЕЗБЕДНО КОРИСТИШ ИНТЕРНЕТ И ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ

- Уколико користиш друштвене мреже попут

и имаш свој **facebook** или **TWITTER** налог,
Instagram

обрати пажњу на информације које тамо остављаш о себи, јер свако може да их види и да их злоупотреби,

- Никада немој прихватати захтеве за пријатељство од непознатих особа или особа који су “пријатељи твојих пријатеља”, а ти их лично не познајеш, јер и сам/а знаш колико је лако слагати о личним подацима приликом отварања налога, и та особа која се представља као твој пријатељ или познаник, не мора то заиста и бити,
- Никада немој да шаљеш своје слике, које не би волео сви да виде, пријатељима или познаницима, а нарочито не непознатим особама, јер добро знаш да када се једном постави слика на интернет никада више не може да се скине или сакрије, и свако може да је злоупотреби,
- Никада не одговарај на поруке које добијеш преко интернета а које су злонамерне и непристојне, одмах о томе обавести родитеље или особу која се стара о теби, односно заједно са родитељима посети сайт Нет патроле (www.netpatrola.rs), и додатно се информиши о начину заштите.

**БУДИ ИНФОРМИСАН, јер на тај начин обезбеђујеш безбедност
БУДИ СИГУРАН, ОТВОРИ САЈТ**

www.kliknibezbedno.rs

Коришћење дроге и алкохола

директно угрожава твој живот и здравље!

АЛКОХОЛИЗАМ је болест зависности која настаје због неконтролисане, повремене и редовне употребе алкохолних пића.

Употреба алкохола може довести до:

ЗДРАВСТВЕНИХ ПРОБЛЕМА:

- Нарушава психичко и физичко здравље,
- Доводи до отежаног памћења,
- Ствара тешкоће у концентрацији,
- Доводи до губитака самоконтроле,
- Доводи до појачане агресивности, болести јетре.

ДРУШТВЕНИХ ПОСЛЕДИЦА:

- Губитак пријатеља,
- Губитак угледа у друштву.

КРИМИНОЛОШКИХ ПОСЛЕДИЦА:

- Уколико си под дејством алкохола, лакше ћеш се одлучити на понашање које је законом забрањено и можеш доћи у искушење да извршиш кривично дело и/или прекршај.

Забрањено је деци до 18. године продавати и точити алкохолна пића!

НАРКОМАНИЈА је болест зависности која настаје када се користе дроге.

Дрога је супстанца која ако се користи може озбиљно да угорози твој живот, здравље и тело.

Дроге доводе до:

- Психичких проблема - утичу на мозак и психу,
- Физичких проблема - оштећују тело,
- Различитих болести - од инфекција до тешких болести, као што је хепатитис (жутица), сида,
- Могу изазвати смрт.

Ко користи дрогу или алкохол може му се десити да живот проведе на улици, у болници или у затвору.

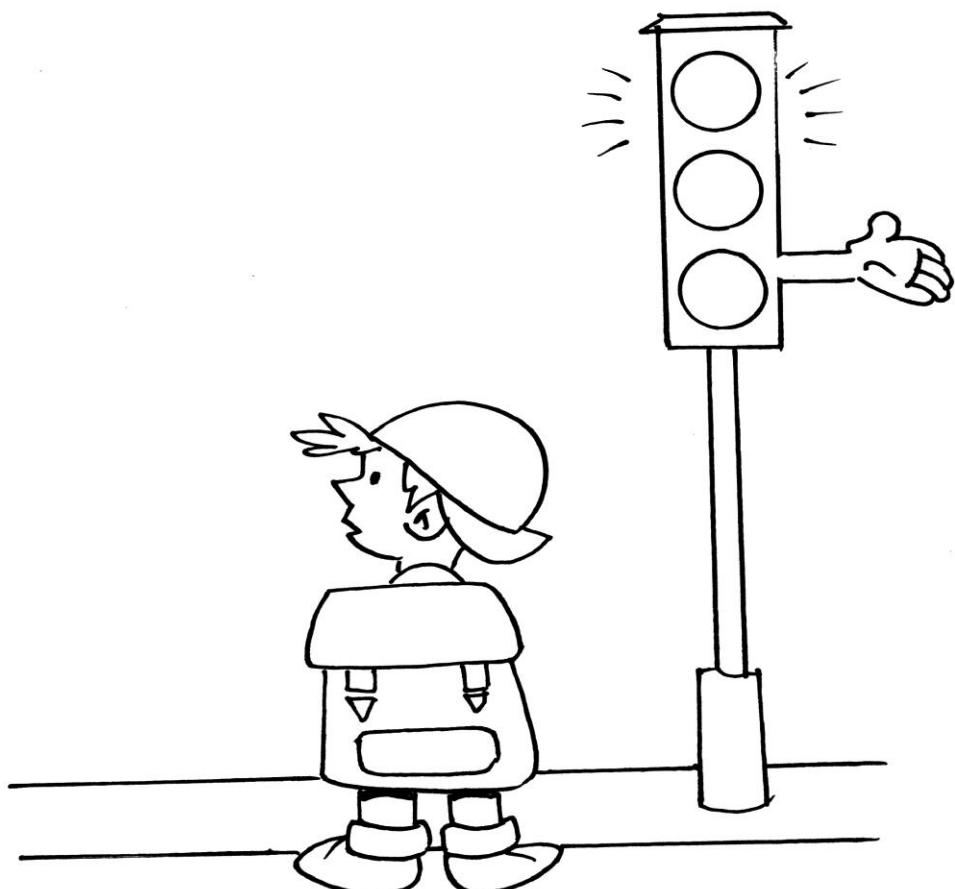
У случају да ти неко понуди дрогу одмах о томе обавести родитеље или твоју особу од поверења и позовите полицију на број **192!**

**ОПАСНО ЈЕ УЗЕТИ ДРОГУ И ЈЕДАН ЈЕДИНИ ПУТ,
ЈЕР ПУТ У ЗАВИСНОСТ ЗАПОЧИЊЕ ПРВОМ
ДОЗОМ!**

НЕКА ТВОЈЕ “НЕ” БУДЕ СВИМА ЈАСНО!

Безбедност у саобраћају!

Ако возиш бицикл, ролере или скејт, важно је да знаш:

- **Бицикл није играчка већ саобраћајно средство,**
- **Сиђи са бицикла када прелазиш улицу,**
- **Опрезно вози бицикл, ролере или скејт десном страном коловоза,**
- **Када возиш бицикл, ролере или скејт, обавезно стави кацигу,**
- **Када возиш бицикл, ролере или скејт - не телефонирај!**
- **Не држи слушалице у ушима за време вожње бицикла, ролера или скејт-а, јер нећеш чути када ти неко даје звучне сигнале,**
- **Ако возиш у групи крећите се један иза другог,**
- **Руком покажи правац када скрећеш,**
- **Обрати пажњу ко има предност (правило семафора, правило десне стране, правило знака стоп),**
- **Користи бициклистичку стазу где год постоји,**
- **Никако не испуштај управљач из руку за време вожње бицикла.**

Ако се крећеш пешице важно да је зиш:

- Крећи се тротоаром, а не коловозом,
- Улицу прелази само на пешачком прелазу,
- Пре преласка улице обавезно добро осмотри саобраћај лево и десно,
- Раскрсницу са семафором прелази само када је упажено зелено светло за пешаке,
- Не излази на коловоз иза паркираних возила, аутобуса и између возила у колони,
- Никада не истрчавај на коловоз и не претрчавај преко њега,
- Када излазиш из аутобуса, сачекај да се он удаљи па онда пређи улицу, не прелази улицу испред аутобуса,
- Не играј се када се крећеш тротоаром и иди десном страном што даље од коловоза,
- Када се крећеш улицом која нема тротоар иди уз њену леву ивицу, како би возачи који ти долазе у сусрет могли да те уоче,
- Не телефонирај када прелазите улицу,
- Не трчи преко улице за лоптом.

Када се превозиш у возилу важно је да знаш:

- Обавезно вежи појас,
- Подсети возача да и он веже појас,
- Деца млађа од 12 година не смеју се превозити на предњем седишту,
- Деца до 3 године старости, морају се превозити у безбедносном седишту, односно корпи.

ДРАГА ДЕЦО, У
САОБРАЋАЈУ СЕ НЕ ОСЛАЊАЈТЕ НА СРЕЋУ, ВЕЋ НА
СТЕЧЕНО ЗНАЊЕ,
ОПРЕЗНОСТ, ДИСЦИПЛИНУ И САОБРАЋАЈНУ КУЛТУРУ.

Кутак за твоје родитеље или особе које се старају о теби

Прочитај заједно са родитељима или особом која се стара о теби предлоге како треба да се понашају деца на улици, путу од куће до школе, у школи и по повратку из школе, и разговарај са њима о томе.

Током првих дана школске године отпратите своје дете до школе и објасните му зашто је добро да иде баш тим путем,

Научите дете да никада не користи небезбедне пречице до школе или куће и објасните му зашто су небезбедне неке пречице којима може од школе до куће,

Побрините се да ваше дете иде у школу и враћа се из школе у друштву другова или у групи деце,

Обратите пажњу да ваше дете не носи одећу или торбу за књиге где су јасно исписани његово име и презиме или други лични подаци,

Инсистирајте да ваше дете поштује саобраћајна правила, да користи обележене пешачке прелазе и поштује светлосну сигнализацију када прелази улицу – објасните му зашто је то важно.

Подсетите дете да током сумрака користи добро осветљена места, улице и пролазе. Учите га да се држи средине пролаза или прелаза уколико иде само водећи рачуна о својој безбедности,

Учите дете да осматра околину на путу до школе или када је без пратње на јавном месту. Ако има утисак да је у опасности да одмах потражи најближе безбедно место (отворену продавницу, кућу пријатеља, родбине или полицијску станицу и сл.),

Научите дете да, уколико се нешто догоди, што гласније викне: „Пусти ме!“, „Остави ме на миру!“, „Упомоћ!“ и да, уколико је могуће, што пре побегне од особе која га угрожава, настављајући да виче,

Реците вашем детету да никада не прилази сувиш близу аутомобилима и комби возилима из којих их неко зове, да не улази у аутомобил или прихвата разговор са непознатом особом на улици,

Дете никада не треба да каже непознатој особи своје име и презиме, адресу, телефон и сл., осим ако не тражи помоћ од те особе, или је та особа полицијац.

У случајевима када дете мисли да му је помоћ потребна, научите га да од особе која је вольна да му помогне захтева да обавести његове родитеље или полицију, као и да остану на месту где други људи могу јасно да их виде,

Учите дете да никада не крене са непознатом особом "да нешто види", "да помогне", да му је неко од родитеља, брат, сестра у неволји - ту близу...“,

Подсећајте дете да никада и ништа не узима од непознате особе,

Научите дете да се не вози само лифтом или да не улази у лифт са непознатим особама,

Упознајте другове своје деце и остварите контакт са њиховим родитељима,

Уколико сумњате да је ваше дете жртва нечијег насиљног понашања, потребно је да га охрабрите да вам исприча све што се дододили – проверите његову причу,

Реагујте одмах, чим се дете први пут повери да је доживело насиље и пријавите школи, центру за социјални рад, полицији,

Научите детете да на насиље не узврћа насиљем, и покажите му како да се понаша у сличним ситуацијама!

Увек пронађите времена за разговор са својим дететом о томе шта се дешавало у школи!

Водите рачуна да ваше дете у школу не носи више новца него што му је стварно потребно и да новац не држи у торби, већ у цепу панталона или јакне,

Учите дете да се пред друговима у школи не хвали вредним стварима које имате у кући и да не говори колико новца има код себе,

Објасните детету који су могући ризици ношења у школу скупих мобилних телефона, музичких уређаја, скupoценог накита или фирмироване одеће и обуће,

Разговарајте са дететом и заједно договорите правила понашања на интернету и друштвеним мрежама,

Вежбајте са дететом, кроз игру, како да се понаша у наведеним ситуацијама, односно када је уплашено или се осећа угрожено. Уверите се да ваше дете зна шта треба да ради ако се догоди нешто непредвиђено или опасно!

Моје белешке

Моје белешке

Моје белешке